

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Prawna

2012/2039(INI)

4.10.2012

PROJEKT SPRAWOZDANIA

zawierającego zalecenia dla Komisji w sprawie statutu europejskiego
towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych
(2012/2039 (INI))

Komisja Prawna

Sprawozdawca: Luigi Berlinguer

(Inicjatywa – art. 42 Regulaminu)

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej (*):
Regina Bastos, Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

(*) Zaangażowana komisja – art. 50 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI: SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI PRZEDSTAWIONEGO WNIOSKU	7

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (2012/2039(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych (COM(1991)0273) oraz zmieniony wniosek (COM(1993)0252),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 września 2005 r. zatytułowany „Wyniki przeglądu wniosków legislacyjnych nierozstrzygniętych przez prawodawcę” (COM(2005)0462),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 kwietnia 2011 r. zatytułowany „Akt o jednolitym rynku. Dwanaście dźwigni na rzecz pobudzenia wzrostu gospodarczego i wzmocnienia zaufania. »Wspólnie na rzecz nowego wzrostu gospodarczego«” (COM(2011)0206),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 października 2011 r. zatytułowany „Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej – budowanie ekosystemu sprzyjającego przedsiębiorstwom społecznym w centrum społecznej gospodarki i społecznych innowacji” (COM(2011)0682),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 maja 2006 r. w sprawie wyników przeglądu wniosków legislacyjnych nierozpatrzonej przez prawodawcę¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2006 r. w sprawie ostatnich działań i perspektyw w dziedzinie prawa spółek²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie aspektów prawa cywilnego, prawa handlowego, prawa rodzinnego oraz międzynarodowego prawa prywatnego w ramach planu działań służącego realizacji programu sztokholmskiego³,
- uwzględniając swoje oświadczenie z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie ustanawiania europejskich statutów dla towarzystw wzajemnych, stowarzyszeń i fundacji⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie przyszłości

¹ Dz.U. C 297 E z 7.12.2006, s. 140.

² Dz.U. C 303 E z 13.12.2006, s. 114.

³ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 19.

⁴ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 187.

europejskiego prawa spółek¹,

- uwzględniając art. 42 i art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A7-0000/2012),
- A. mając na uwadze, że w marcu 2006 r. Komisja wycofała swój projekt wniosku dotyczącego statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych;
- B. mając na uwadze, że w ekspertyzie zleconej przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych Parlamentu Europejskiego w 2011 r. przedstawiono jasny obraz społecznych, politycznych i gospodarczych konsekwencji interwencji Unii w dziedzinie towarzystw ubezpieczeń wzajemnych;
- C. mając na uwadze, że w ostatnich latach Parlament przyjął szereg rezolucji, w których apelował o rozporządzenie w sprawie statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych;
- D. mając na uwadze, że Komisja zobowiązała się do przeprowadzenia przeglądu niektórych z wcześniejszych wniosków dotyczących statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych i ponownego rozważenia konieczności interwencji ustawodawczej z myślą o całościowej ocenie skutków; mając na uwadze, że w tym kontekście zleciła ona przeprowadzenie ekspertyzy, na którą Parlament oczekuje z dużym zainteresowaniem;
- E. mając na uwadze, że ze względu na swoje zróżnicowanie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w Europie funkcjonują w bardzo rozproszonych ramach, co dotyczy świadczonych przez nie usług lub wymiaru ich działania, lub ich misji, lub ich wpływu geograficznego;
- F. mając na uwadze, że Unia, ze względu na cel, którym jest zapewnienie równych warunków konkurencji i przyczynienie się do jej rozwoju gospodarczego, powinna zapewnić towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych, które są formą organizacji uznawaną w większości państw członkowskich, odpowiednie instrumenty prawne umożliwiające ułatwienie rozwoju działalności transgranicznej i korzystanie z rynku wewnętrznego;
- G. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych pełnią istotną rolę w gospodarce Unii poprzez świadczenie usług z zakresu opieki zdrowotnej i usług socjalnych ponad 160 mln obywateli europejskich; mając na uwadze, że kwota wpłacanych do nich składek ubezpieczeniowych wynosi ponad 180 mld EUR, a liczba osób w nich zatrudnionych wynosi ponad 350 000;
- H. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych stanowią 25% rynku ubezpieczeń i 70% całkowitej liczby przedsiębiorstw w tym sektorze;
- I. mając na uwadze, że tendencje demograficzne potwierdzają strategiczny cel Unii, którym jest zapewnienie wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu wraz z powszechnym

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0259.

dostępem do podstawowych zasobów, praw i usług socjalnych, odpowiedniej opieki zdrowotnej i długoterminowej oraz gwarancją, że zapotrzebowanie osób starszych na dodatkową opiekę nie spowoduje ich ubóstwa i zależności finansowej;

- J. mając na uwadze kierowane do sektora prywatnego apele o pomoc w znalezieniu rozwiązań problemów związanych z reformą unijnych systemów opieki społecznej i gospodarki społecznej; mając na uwadze, że zwłaszcza towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych mają do spełnienia naturalną rolę jako strony zainteresowane osiągnięciem tego celu;
- K. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, kierujące się podstawowymi wartościami solidarności i demokratycznych rządów oraz nieposiadające akcjonariuszy, prowadzą działalność na rzecz swoich członków, a zatem ze swej natury działają w sposób odpowiedzialny społecznie;
- L. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, zważywszy na wyzwania, w obliczu których stoją rządy w związku z ochroną socjalną, mogłyby pomóc w zapewnieniu przystępnej cenowo siatki bezpieczeństwa dla osób zagrożonych;
- M. mając na uwadze, że wartość dodana towarzystw ubezpieczeń wzajemnych w porównaniu z ich odpowiednikami komercyjnymi będzie jeszcze większa na szczeblu Unii, zważywszy na ich znaczenie gospodarcze oraz pozytywny wpływ warunków działania w całej Unii;
- N. mając na uwadze, że pojawia się coraz więcej postulatów dotyczących zróżnicowania w sektorze ubezpieczeń, co podkreśla rolę towarzystw ubezpieczeń wzajemnych w porównaniu ze spółkami akcyjnymi, w celu zwiększenia konkurencyjności całego sektora, obniżenia jego ryzyka i zwiększenia jego odporności na zmieniające się warunki finansowe i gospodarcze;
- O. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych stoją w obliczu intensywnej i coraz większej konkurencji, zwłaszcza w sektorze ubezpieczeń, oraz mając na uwadze, że niektóre z nich przekształcają się w spółki i dążą do ufinansowania;
- P. mając na uwadze, że w co najmniej sześciu państwach członkowskich nie istnieje prawna możliwość utworzenia organizacji opartych na zasadzie wzajemności;
- Q. mając na uwadze, że same towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych powinny upowszechniać koncepcję wzajemności jako swoją wartość podstawową oraz przekonywać przyszłych członków, że jest ona opłacalną i trwałą alternatywą dla usługodawców komercyjnych;
- R. mając na uwadze, że w celu utrzymania ich konkurencyjności towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych należy uniemożliwić przekształcenie się w podmioty podobne do ich odpowiedników komercyjnych, na przykład poprzez wprowadzenie wyboru ryzyka lub ściślejszych kryteriów członkostwa, lub nawet poprzez emisję akcji w celu zwiększenia ich marginesu wypłacalności;
- S. mając na uwadze, że towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, zwłaszcza średniej

wielkości, mogą zostać zmuszone do przyłączenia się do większych organizacji, nawet spółek akcyjnych (przekształcenie w spółkę), co zwiększa odległość między daną organizacją a ubezpieczającymi;

1. zwraca się do Komisji o niezwłoczne przedłożenie, na podstawie art. 114 lub art. 352 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, co najmniej jednego wniosku umożliwiającego towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych działanie na skalę europejską i transgraniczną, obejmującego statut europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, na podstawie szczegółowych zaleceń przedstawionych w załączniku;
2. stwierdza, iż zalecenia te są zgodne z prawami podstawowymi i zasadą pomocniczości;
3. uważa, iż skutki finansowe przedstawionego wniosku muszą być pokryte z odpowiednich środków budżetowych;
4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji, a także szczegółowych zaleceń przedstawionych w załączniku, Komisji oraz Radzie.

**ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI:
SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI PRZEDSTAWIONEGO
WNIOSKU**

Zalecenia dotyczące statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych

Zalecenie 1 (dotyczące celów statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych)

Parlament Europejski uważa, że statut europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych utworzy dobrowolny system w formie fakultatywnego instrumentu umożliwiającego towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych działanie w różnych państwach członkowskich i wprowadzenie ich nawet w krajach, w których obecnie one nie istnieją, w związku z czym domaga się, aby europejskie towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych zostało uznane za europejską formę prawną o szczególnym charakterze unijnym.

Parlament Europejski przypomina jednocześnie, że inicjatywy ustawodawcze nie zmieniają poszczególnych istniejących już krajowych przepisów prawa oraz że za ich cel nie można uznać zbliżenia przepisów prawa państw członkowskich mających zastosowanie do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Parlament Europejski potwierdza, że zasadniczymi celami rozporządzenia w sprawie statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych będą:

- usunięcie wszystkich barier we współpracy transgranicznej między towarzystwami ubezpieczeń wzajemnych, z jednoczesnym uwzględnieniem ich szczególnych cech;
- umożliwienie utworzenia europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych przez osoby fizyczne zamieszkujące w różnych państwach członkowskich lub osoby prawne podlegające przepisom prawa różnych państw członkowskich;
- umożliwienie utworzenia europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych za pomocą transgranicznego połączenia dwóch lub większej liczby istniejących towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, biorąc pod uwagę brak zastosowania dyrektywy w sprawie transgranicznego łączenia się spółek do towarzystw ubezpieczeń wzajemnych¹;
- umożliwienie utworzenia europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych za pomocą przemiany lub przekształcenia krajowego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w nową formę bez konieczności jego uprzedniej likwidacji, jeżeli dane towarzystwo posiada siedzibę statutową i siedzibę zarządu w tym samym państwie członkowskim;
- umożliwienie utworzenia europejskiej grupy towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Zalecenie 2 (dotyczące elementów statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych)

Parlament Europejski przypomina, że wniosek dotyczący statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych musi uwzględniać określone zasady działania towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, które są odmienne od zasad innych podmiotów gospodarczych:

¹ Dyrektywa 2005/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie transgranicznego łączenia się spółek kapitałowych, Dz.U. L 310 z 25.11.2005, s. 1.

- towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych organizują usługi i produkty w interesie swoich członków, na zasadzie solidarności i finansowania zbiorowego;
- w zamian członkowie opłacają składki lub wnoszą równoważne wkłady, których kwota może być zmienna;
- członkowie nie mogą wykonywać indywidualnych praw z tytułu aktywów towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Parlament Europejski uważa, że statut będzie musiał określać precyzyjne i jasne warunki utworzenia autentycznej i skutecznej nowej kategorii europejskich towarzystw ubezpieczeń wzajemnych oraz że w tym przypadku należy pamiętać o wcześniejszych wzorcowych statutach podmiotów europejskich, w przypadku których ze względu na znaczne możliwości elastyczności zapewnione państwom członkowskim oraz brak wartości dodanej nie udało się stworzyć warunków sprzyjających pomyślnemu wykorzystaniu takiego narzędzia europejskiego.

Zalecenie 3 (dotyczące zakresu statutu europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych)

Parlament Europejski podkreśla następujące aspekty dotyczące zakresu przyszłego rozporządzenia w sprawie statutu europejskiego:

- nie powinien on mieć wpływu na obowiązkowe systemy zabezpieczenia społecznego zarządzane w niektórych państwach członkowskich przez towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych ani na swobodę państw członkowskich w zakresie decydowania o ewentualnym powierzeniu zarządzania takimi systemami towarzystwom ubezpieczeń wzajemnych i warunkach takiego powierzenia;
- z uwagi na specyficzny unijny charakter europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych przewidziane w statucie zasady zarządzania nie powinny naruszać przepisów prawa państw członkowskich ani ograniczać rozwiązań, które mogą być przyjęte w stosunku do innych unijnych aktów z zakresu prawa spółek.
- rozporządzenie nie powinno obejmować takich dziedzin prawa jak przepisy dotyczące udziału pracowników w procesie decyzyjnym, prawo pracy, prawo podatkowe, prawo konkurencji, prawo własności intelektualnej lub przemysłowej lub przepisy dotyczące niewypłacalności i zawieszenia płatności.

Zalecenie 4 (dotyczące zarządzania europejskimi towarzystwami ubezpieczeń wzajemnych)

- Europejskie towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych powinno podlegać zarządzaniu demokratycznemu i powinno być finansowane zbiorowo z korzyścią dla jego członków. Statut powinien przewidywać, że członkowie są właścicielami organizacji ubezpieczeń wzajemnych.

Statut europejskiego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych powinien określać zasady ładu i zarządzania przewidujące, co następuje: walne zgromadzenie, organ nadzorczy oraz organ zarządzający lub administracyjny, w zależności od formy przyjętej w statucie.

- Każdy członek (osoba fizyczna lub prawna) lub delegat na walne zgromadzenie powinien posiadać jeden głos.
- Członek lub członkowie organu zarządzającego powinni być powoływani i odwoływani przez organ nadzorczy. Państwo członkowskie może jednak określić wymóg lub dopuścić, aby statut przewidywał powołanie członka lub członków organu zarządzającego przez walne

zgromadzenie.

- Nie można być jednocześnie członkiem organu zarządzającego i nadzorczego.
- Należy ściśle monitorować skutki wywierane przez dyrektywę Wypłacalność II¹ **na ład korporacyjny organizacji ubezpieczeń wzajemnych.**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).